

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Icke-kommersiell-Inga bearbetningar 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/> eller skicka ett brev till Creative Commons, 171 Second Street, Suite 300, San Francisco, California, 94105, USA. Material som publiceras i Merdeka & ÖsttimorInformation kan också publiceras i <http://www.globalarkivet.se>.

Uttalande om mänskliga rättigheter i Indonesien

Inför Indonesiens presidentval den 9 juli skickade East Timor and Indonesia Network i USA ut ett öppet brev med rubriken "Uttalande till Indonesiens kommande regering om mänskliga rättigheter (MR)" riktat till det nyvalda parlamentet och den tillträdande presidenten. Brevet undertecknades av 29 internationella och nationella organisationer, däribland Föreningen ett fritt Papua och Östtimorkommittén.

Brister i demokratiseringen

Även om Indonesiens demokratisering sedan 1998 har inneburit många positiva förändringar, är den fortsatta bristen på ansvar för MR-kränkningar ett hinder för bestående framsteg. Årets parlaments- och presidentval är en möjlighet att bryta med det förgångna. Indonesien har sedan Suharto-diktaturen upphörde undertecknat viktiga MR-avtal och upprättat eller förstärkt sådana mekanismer som den nationella MR-kommissionen (Komnas Ham) och anti-korruptionsmyndigheten för att inleda en reformera, men många försök att hantera MR-brotten under Suharto-eran har varit halvhjärtade eller avsedda att misslyckas. MR-brott som kräver att rättvisa skipas inkluderar massakrerna i samband med att Suharto tog makten 1965-1967, ockupationen av Östtimor, militära operationer i Aceh och Västpapua samt försvinnanden och systematiska våldtäkter i maj 1998 som ledde till regimens fall.

Fortfarande äger övergrepp rum i bl.a. Västpapua utan att de ansvariga ställs inför rätta. Etniska minoriteter och misstänkta sympatisörer till kommunistpartiet förföljs. Lagstiftning i form av bl.a. lagen om civila organisationer från 2013 bidrar till brott mot yttrande- och mötesfriheten. De restriktiva lagarna måste avskaffas.

Regeringen bör ratificera internationella MR-mekanismer - bl.a. mot försvinnanden - och integrera internationell lagstiftning i den nationella lagen. Komnas Ham måste få stöd för att kunna utföra sitt arbete. Regeringen måste ställa de ansvariga för övergreppen 1965-1967 och i maj 1998 inför rätta. Den avgående presidenten Susilo Bambang Yudhoyonos tio år gamla löfte om att ställa de ansvariga för mordet på MR-aktivisten Munir inför rätta måste infrias. Åtgärder måste vidtas för att gottgöra offren för övergrepp och deras anhöriga. Mili-

tären måste ställas under civil kontroll och lyda under lagen. Dödsstraffet måste avskaffas.

Östtimor

Regeringen måste genomföra rekommendationerna från mottagande-, sannings- och försoningskommissionen, sannings- och vänskapskommissionen samt FN:s expertkommission från 2005 i form av reformer av militären, upprättande av en internationell domstol för att döma i fall av brott mot mänskligheten, offentliggörande av alla relevanta historiska arkiv och gottgörelse för offren. Indonesien och Östtimor bör samarbeta för att återföre barn som separerats från sina föräldrar och finna försvunna människor. Länder som understödde Suharto-diktaturen som USA, Storbritannien, Japan och Australien bör bidra till rättvisa och försoning genom att framföra officiella ursäkter, ge finansiell gottgörelse, öppna arkiv och ställa egna ansvariga inför rätta.

Västpapua

Under det senaste året har yttrande- och mötesfriheten i Västpapua kraftigt minskat. Antalet politiska arresteringar mer än fördubblades under 2013 och antalet rapporterade fall av tortyr och misshandel fördubblades. Bybor fördrevs från sina hem med våld och godtyckliga arresteringar av civila som följde. Många fredliga aktivister grips, varav många bara har rest eller ägt områdets flagga. Politiska fångar i Västpapua och andra områden måste frigges. Restriktionerna för tillträde till Västpapua för utländska journalister, utredare av MR-brott och humanitära organisationer måste upphöra. Förhandlingar om områdets status måste med internationellt stöd inledas med civilsamhället i Västpapua.

Eftersom Indonesiens regering under allt för lång tid har tillåtit straffrihet för begångna brott mot mänskligheten, har de ansvariga inflytande i samhället. Den nya regeringen måste avskaffa straffriheten och vidta åtgärder för att skipa rättvisa och kräva ansvar för begångna brott, acceptera nolltolerans mot nya brott samt genomföra strukturella reformer för att ställa polisen och militären under civil kontroll och under lagen.

Gabriel Jonsson